

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Academische Werkplaats Noord. De AWP is het samenwerkingsverband van UMCG, KCVG, AKC en UWV, waarbinnen kennis op wetenschappelijk niveau vergaard, vermeerderd en gedeeld wordt.

Wetenschap is suf en onwerkbaar en wetenschappers hebben niets met de praktijk.

Wetenschappers zijn suffe studeerkamergeleerden die allerlei statistieken produceren waar de uitvoering niets aan heeft. Wetenschap en uitvoering zijn gescheiden werelden... Althans: dat dacht ik vroeger, als man van de praktijk. De activiteiten die binnen of onder de vlag van de academische werkplaats worden verricht, laten echter een ander beeld zien. In deze zomereditie van de nieuwsbrief staan weer een aantal mooie voorbeelden van de combinatie tussen praktijk en wetenschap. Sandra Erends is als uitvoerend verzekeringsarts druk bezig een artikel te publiceren over haar onderzoek. Jerry Spanjer, eveneens uitvoerend verzekeringsarts, geeft college aan geneeskundestudenten en Sandra Brouwer legt uit waarom de samenwerking tussen wetenschap en praktijk zo belangrijk is in een lang interview. In de rubriek uitgelicht richten we de aandacht op het onderzoek van Jelle Straatsma naar een multidisciplinaire behandeltechniek en de effecten daarvan op re-integratie. Allemaal voorbeelden van mooie (en zeker niet suffe) praktijkgerichte samenwerking tussen wetenschap en praktijk. We wensen u allen veel leesplezier en een prachtige zomer toe. **(KB)**

30-8 Groningen: Wetenschapsborrel Puddingfabriek (zie ook pagina 2)
6-9 Groningen: Themamiddag Urenbeperving Bedrijfs- en verzekeringsartsen
1-12 Beetsterzwaag: Themamiddag Urenbeperving Bedrijfs- en verzekeringsartsen
6-10 Studiekring Noord Groningen

UITGELICHT:

Re-integratie & Revalidatie onderzoek

De arbeidsdeelname van mensen met een gedeeltelijke of tijdelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering (WGA) is laag. Ondanks dat er sprake is van resterend arbeidsvermogen blijft de terugkeer naar werk een grote uitdaging voor deze doelgroep. Naast de grote afstand tot de arbeidsmarkt speelt het omgaan met ziekte of aandoening een belangrijke belemmerende rol. Met het Re-integratie & Revalidatie (R&R) onderzoek wordt de effectiviteit van een gecombineerde aanpak van de gebruikelijke re-integratie activiteiten van het UWV en een multidisciplinaire revalidatiebehandeling van het UMCG Centrum voor Revalidatie (CvR) onderzocht.

Sinds januari 2016 is het WERKbedrijf Groningen be-

gonnen met het uitnodigen van mensen met een WGA uitkering. Zij die mee willen doen, worden willekeurig ingedeeld in de revalidatiegroep of de controlegroep. Beide groepen krijgen de gebruikelijke re-integratiebegeleiding van het WERKbedrijf.

De revalidatiegroep wordt daarnaast ook door het CvR uitgenodigd. Bij het CvR onderzoekt een multidisciplinair team van deskundigen welke barrières aanwezig zijn in het functioneren. Door middel van dit onderzoek kan het team de cliënt een advies geven over een vervolgbehandeling, waaronder mogelijk een multidisciplinaire revalidatiebehandeling.

Alle deelnemers krijgen gedurende een jaar vragenlijsten thuisgestuurd. De belangrijk-

ste uitkomstmaten zijn functioneren en terugkeer naar werk. De uitkomsten van de revalidatiegroep en controlegroep worden met elkaar vergeleken, waarmee de effectiviteit van het R&R-programma kan worden bepaald.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de uitvoerder van het onderzoek, Jelle Straatsma, te bereiken op 050 361 6981 en WGAstudie@umcg.nl.

Jelle Straatsma

Nummer 2, zomer 2016

Redactie:
Kyra Luijters **(KL)**
Jerry Spanjer **(JS)**
Kees Benus **(KB)**

Kees.benus@uwv.nl

In dit nummer:

Redactie	1
Agenda	1
Uitgelicht	1
Interview Sandra Erends	2
Vooruitnodiging wetenschapsborrel	2
Impressie College Jerry Spanjer	2
Interview Sandra Brouwer	3/4

Lopende onderzoeken en projecten

- Revalidatie re-integratie voor WGA-gerechtigden
- Sociaal Medische Beoordeling van Arbeidsvermogen (SMBA)
- Onderzoek naar duurbeperving in arbeid
- Dienstverlening aan klanten met multi-problematiek
- Persoonskenmerken in relatie tot participatiegedrag
- Interbeoordelaarsbetrouwbaarheid en effectiviteit van Sociaal medische advisering aan gemeenten
- Urenbeperving bij SOLK

Een goed gesprek met Sandra Erends, Verzekeringarts

Wetenschap bedrijven met liefde?

“Ik dacht in eerste instantie niet aan publiceren omdat ik dacht dat het onderwerp niet interessant genoeg was”

Sandra Erends is net klaar met haar opleiding tot verzekeringarts en werkt in Assen. Voor haar opleiding aan de NSPOH moest ze zelfstandig een wetenschappelijk onderzoek verrichten en daarvan een concept artikel schrijven. *“Best leuk om het traject zelf te doorlopen zodat je ziet wat er allemaal komt kijken bij zo’n publicatie in het Tijdschrift voor Bedrijfs- en Verzekeringsgeneeskunde”* zegt ze. Ze geeft ook aan dat het wel een weg met hobbels is: eerst had ze een onderwerp dat veel te groot was, moest ze leren dat je echt dagen in je agenda moet blokken om onderzoek te doen en bleek kort en bondig formuleren best moeilijk. *“Er staan 20 da-*

gen voor om het onderzoek te doen en het artikel te schrijven, maar daar ging ik ruim over heen”. Toch heeft ze het met plezier gedaan. *“ik vond het leuk om vragenlijsten te maken en cliënten en collega’s te interviewen”*. Met de statistiek kreeg ze hulp. *“Gelukkig kwam er een mooi en verrassend resultaat uit, want het is wel spannend wat nu uiteindelijk de uitkomst van je onderzoek is.”*

Sandra is bescheiden: *“Ik dacht in eerste instantie niet aan publiceren omdat ik dacht dat het onderwerp niet interessant genoeg was”*. Toch heeft ze het artikel

aanboden aan het Tijdschrift voor Bedrijfs- en Verzekeringsgeneeskunde (TBV) met een ervaren onderzoeker als tweede auteur. Dit kostte nog wel 4 dagen extra werk. De reviewers vonden het een interessant artikel maar gaven aan dat het nog een behoorlijk aantal verbeteringen behoeft. Daar is ze nog weer drie hele dagen mee aan het werk geweest.

Op mijn vraag of ze nu een onderzoeker in de dop is geeft ze aan dat ze zich voorlopig concentreert op het verrichten van spreekuren. Ze vindt het doen van onderzoek best lastig is en merkte dat je wel veel alleen bezig bent. Mogelijk dat ze in de toekomst nog aan kleinschalig onderzoek mee gaat werken.

Het artikel van Sandra ‘Tevredenheid over het gesprek met de verzekeringarts in de ziektewet’ zit nog in de acceptatiefase bij TBV. Waarschijnlijk wordt het dit jaar nog gepubliceerd. (JS)

Vooraankondiging 3e wetenschapsborrel:

Op 30 augustus van 16.00 tot 18.00 organiseren wij de 3e editie van de wetenschapsborrel. Net als de 2e editie vindt deze plaats in de Puddingfabriek te Groningen. Als u op de mailinglijst van de vorige borrels staat, ontvangt u separaat nog een uitnodiging hiervoor. Mocht u hier niet op staan, maar wel interesse hebben om aan deze borrel mee te doen, dan bent u uiteraard van harte welkom. Meldt u zich in beide gevallen alvast zo snel mogelijk aan via het mailadres klaasje.degroot@uwv.nl. Ook voor deze 3e editie geldt namelijk: vol is vol. We zien u graag op 30 augustus in de puddingfabriek

Verzekeringsgeneeskunde, een heel andere tak van sport

“Er zou ook les gegeven moeten worden aan medisch specialisten, zodat je beter weet wat er gebeurt met mensen die door ziekte niet of minder kunnen werken. Ik wist dat niet.”, aldus Judith. Dat kennis van de dagelijkse praktijk van het UWV je dienstverlening als arts kan sturen is iets dat ook Peter Flach, bedrijfsarts aan de RUG, aangeeft. In zijn college zegt hij over een meneer met lage rugklachten: “Ik zou deze meneer nooit naar het UWV durven doorsturen, die is daar niet beter af dan hier. De kans dat hij een uitkering krijgt is nihil. Ik geef dan aan dat we beter binnenhuis de mogelijkheden kunnen verkennen.”

Onderdeel van academisering is onderwijs. In dat kader geven Jerry Spanjer, verzekeringarts bij UWV en Peter Flach, bedrijfsarts bij de RUG een college soci-

aal geneeskundige consultvoering op het UMCG. Na afloop sprak ik met geneeskunde studenten Judith van Zanden en Sophie Meyer. Ze vonden het college nuttig: “We zitten nu in het vierde jaar en we hebben het er tot nu toe bijna niets over gehoord. Dat is vreemd. Door dit college denken we verder: Dit is ook geneeskunde! Een hele andere tak van sport dan het beeld dat je normaal van artsen hebt.” Het verbaast hen dat één op de vijf artsen uiteindelijk sociaal geneeskundige zal worden. “Weinig mensen zullen kiezen voor de verzekeringsgeneeskunde, want het past niet bij het doel als arts. Mijn doel is om met mensen met een klacht iets concreets te gaan doen, te helpen door middel van behandeling”, aldus Judith. Aan de verzekeringsgeneeskunde lijkt het haar lastig om niet met wan-

trouwen naar een patiënt te gaan kijken. “Mensen willen vast bewijzen dat ze ziek zijn. Wel mooi dat je veel tijd hebt”. Sophie ziet een dilemma: “Gaat het nu om de patiënt, of gaat het over geld?” Wat haar wel aanspreekt is dat verzekeringsgeneeskunde meer holistisch is: “Wat kan een persoon met ziekte?” Ik vraag haar of de kans bestaat dat Sophie later verzekeringarts bij het UWV wordt, maar die kans is verkeken. Sophie heeft haar hart al verloren aan Tanzania, waar ze in de Public Health wil werken. (KL)

In gesprek met Sandra Brouwer, Hoogleraar Arbeid en Gezondheid

Op 22 maart 2016 is Sandra Brouwer, lid van onze Academische Werkplaats Noord, officieel geïnstalleerd als Hoogleraar Sociale Geneeskunde met als aandachtsgebied “arbeidsparticipatie en re-integratie van kwetsbare groepen”. Hoogste tijd voor een goed gesprek over visie op de wetenschap, maar ook over persoonlijke zaken.

Denk jij dat de wetenschap daadwerkelijk invloed kan hebben op het leven van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en hoe ziet dat er volgens jou uit?

We proberen door de samenwerking tussen wetenschap en praktijk het handelen van de professionals die te maken hebben met deze doelgroep te versterken. Met verschillende studies dragen we bij aan het vergroten van wetenschappelijk onderbouwd (evidence-based) handelen. Het mooie is hierbij dat in de verschillende projecten professionals van het UWV als onderzoeker, dan wel deelnemer betrokken zijn. Dit versterkt de brug tussen beide organisaties. Een grote uitdaging hierin is de vertaling van wetenschappelijke kennis naar de praktijk. Ik ben geen implementatiedeskundige, maar in samenwerking met UWV denken we wel veel eerder na over de implementatie. We maken implementatieplannen bij alle onderzoeken die we in samenwerking met de regio's van UWV en het

CEC ontwikkelen. Het mooie hiervan is dat we het onderzoek doen in de praktijk, waardoor die binding goed geborgd is. Het echt laten landen in de praktijk blijft de grootste uitdaging, want daar sta je als wetenschapper “niet aan het roer”. Het zijn de beleidsmensen en de managers die voor de uiteindelijke implementatie moeten zorgen en dat gebeurt volgens mij nog niet altijd goed genoeg, want het vraagt vaak om een grote verandering in je organisatie en dat gaat met kleine stappen. Een versterking van de samenwerking kan hier verbetering in aanbrengen.

Waarom heb je zo'n affiniteit met de kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt?

Ik ben ooit bewegingswetenschappen, met als richting “arbeid en gezondheid” gaan studeren omdat ik geïnteresseerd ben in hoe de mens in de maatschappij functioneert. Tijdens deze studie heb ik onder andere geleerd hoe verschillende factoren van invloed kunnen zijn op dit functioneren en zowel belemmerend als bevorderend kunnen werken. Tijdens mijn promotieonderzoek ben ik zelf langdurig ziek geweest. Met steun van mijn familie, maar ook van mijn direct leidinggevenden heb ik de kans gekregen om daarna toch weer door te gaan met onderzoek. Als ik die stap niet had kunnen maken was ik hier nooit gekomen. Mijn ziekte heeft ertoe geleid dat ik bij de bedrijfsarts terecht kwam, bij

de arbeidsdeskundige en dat ik het hele proces gezien en doorlopen heb. Het heeft me ook laten zien hoe belangrijk het is dat je weer een kans krijgt om het werk goed in te richten en dat heb ik eigenlijk nog steeds nodig. Als ik zou moeten werken met weinig regelmogelijkheden zou ik veel beperkter zijn in mijn functioneren dan nu.

Waarom is het eigenlijk zo belangrijk dat iedereen participeert?

Uit veel onderzoek weten we dat werk gewoon gezond is. Het biedt structuur, waardering en financiële mogelijkheden. Ook het sociale aspect, de omgang met collega's is heel belangrijk. Werken biedt gewoon heel veel. Hiermee is niet gezegd dat participeren voor iedereen goed is. Ongunstige arbeidsomstandigheden kunnen juist ook tegengesteld resultaat geven. De uitspraak moet dan ook niet zijn dat participeren voor iedereen gezond is, maar dat iedereen moet participeren in datgene wat passend is voor hem of haar. Het is dus niet participeren koste wat het kost, maar passend participeren anders gaat het ten koste van de gezondheid.

Hoe ziet de Nederlandse arbeidsmarkt er over 10 jaar uit voor de mensen met beperkingen?

Dat vind ik een lastige vraag. Idealiter zou ik het prachtig vinden als iedereen mee kan doen op deze arbeidsmarkt, maar als die niet gaat veranderen, dan zal het nog veel moeilijker worden voor veel mensen. Veel werk valt weg of verandert sterk van karakter. Het wordt allemaal steeds ingewikkelder en zwaarder waardoor het voor de kwetsbare groepen steeds moeilijker wordt om op een gezonde wijze mee te kunnen. Als we echt toegaan naar een inclusieve arbeidsmarkt, zie ik mooie dingen ontstaan maar die ontwikkeling vraagt wel echt hele grote veranderingen.

Even iets persoonlijks: Je zit nu op een hoog niveau, wat zijn je ambities?

De afgelopen jaren heb ik samen met mijn collega's heel veel gedaan in een heel hoog tempo. Ik wil nu meer rust inbouwen om vooral aan kwaliteit en expertise te kunnen werken. Mijn onderwerp is nu duidelijk en hoewel nog heel breed, wel afgebakend: “kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt”. Ik wil binnen dit onderwerp mooie projecten doen en inhoudelijk veel verdieping zoeken, waar ik de afgelopen jaren vooral heel generiek bezig ben geweest.

Je bent van het begin betrokken geweest bij de Academische Werkplaats Noord. Wat vindt je van de ontwikkeling die het AWP noord doormaakt?

Ik denk dat we mooie stappen hebben gemaakt, van een heel klein begin tot de duidelijke structuur die er nu is, waarin we elkaar echt als samenwerkingspartners zien en waarin we hele mooie projecten hebben kunnen doen die we succesvol hebben afgerond. We hebben artsen die gepromoveerd zijn of nog volop

in het onderzoek bezig zijn, maar ook arbeidsdeskundigen die nu in promotietrajecten zitten en waardoor ook deze groep van professionals aan de slag is gegaan met evidence-based werken. Uitdaging is wel om nog meer het werkveld erbij te betrekken. Daarin zetten we wel stappen, maar we moeten ervoor waken dat we een eilandje worden. Het vinden van nieuwe mensen vanuit de uitvoering die met ons onderzoek willen doen blijft lastig. Ik zou heel graag willen kijken hoe we de mensen die net op de arbeidsmarkt komen (bijvoorbeeld de Aniossen die UWV nu aanneemt) kunnen activeren richting onderzoek en ik zie dan vooral mogelijkheden in het beginnen in kleine vorm en als het bevalt mogelijk een uitbouw naar een promotietraject of iets dergelijk. Promotie-onderzoek is niet heilig, je kunt ook in kleinere vormen prima bijdragen aan de ontwikkeling van kennis en wetenschap.

Heb je ook het gevoel dat nu je hoogleraar bent geworden, je meer kunt betekenen voor de academisering van de uitvoering?

Johan Groothof is een belangrijke grondlegger geweest. Zijn opvolger Jac van der Klink is recent vertrokken en ik denk dat het heel belangrijk dat een leerstoel op dit terrein opnieuw is ingevuld. Ik kan als vanuit mijn functie hier in

het Noorden voor continuïteit zorgen op dit belangrijke onderwerp en ook al zijn titels voor mij persoonlijk niet belangrijk, zakelijk helpt het wel om het onderzoek naar dit belangrijke onderwerp op de agenda te houden.

Als laatste nog een ingezonden vraag: Vind je ook dat er te weinig onderzoek gedaan wordt naar de wetenschappelijke onderbouw van de VA-beoordeling?

Afgelopen jaren zijn er een aantal mooie wetenschappelijke studies gestart, zowel naar de beoordeling zelf als naar gekoppelde thema's. Natuurlijk zijn er nog heel veel vragen, maar er is in verhouding, vind ik, best al wel belangrijk werk verzet. We zijn volop bezig met SMBA, we hebben het project van Jerry Spanjer gehad en van Bert Cornelius. We zijn momenteel met duurbelastbaarheid bezig en dat alleen nog maar in Groningen. Bij VU en AMC doen ze ook onderzoek op dit terrein, zoals onderzoek naar prognosestelling. Dus nee, ik vind dat er voldoende aandacht aan wordt besteed. Er zijn nog heel veel vragen, maar die zijn er op andere terreinen ook en binnen ons vakgebied is de beoordeling door de verzekeringsarts heel belangrijk, maar evengoed zijn er belangrijke vragen op het terrein van re-integratie.

KB. Foto Sandra: copyright Koos Breukel, 2016

Herhaalde oproep: onderzoekers gezocht

Wil je eens proberen of onderzoek is voor jou is? Academische Werkplaats Noord wil kleinschalig onderzoeken verrichten waarbij professionals van GGZ en UWV onderzoeken wat ze van elkaar kunnen leren. Er wordt een onderzoeker gezocht die gaat doen. Bespreek eens de mogelijkheden en meld je bij jerry.spanjer@uwv.nl. (JS)

Volgende kwartaal, in het herfstnummer van de nieuwsbrief onder andere aandacht voor het EUMASS congres dat in juni is gehouden in Ljubljana en waar meerdere actieve "AWP" collega's een bijdrage hebben geleverd. Het herfstnummer verschijnt begin oktober 2016.

